

Bilaga 2. Regeringens och de granskade organisationernas behandling av modifierade revisionsberättelser

Riksrevisionens årliga revision har granskat 226 årsredovisningar för räkenskapsåret 2019. Granskningen resulterade i att 10 revisionsberättelser lämnades med modifiering. Riksrevisionen lämnade uttalande med reservation för samtliga revisionsberättelser. Nedan redogör Riksrevisionen för innebörden av dessa modifieringar och för åtgärder som regeringen och de berörda myndigheterna har vidtagit med anledning av de modifierade uttalandena i revisionsberättelserna.

Modifieringar som rör redovisningsfrågor

Allmänna arvsfonden

Grund för uttalande med reservation: Allmänna arvsfonden redovisar inte intäkter av gåvor (arvsmedel) löpande i enlighet med BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3), utan först när medlen sätts in på fondens konto. Det uppstår därför en väsentlig eftersläpning i intäktsredovisningen som strider mot BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisning (K3). Allmänna arvsfonden borde redovisa arvsmedlen vid bouppteckningstillfället. Bristen får till följd att intäkterna för 2019 är för lågt redovisade med ett väsentligt belopp. Allmänna arvsfonden beskriver tillämpad princip för intäktsredovisning i avsnittet Not 1 Redovisningsprinciper på sidorna 11–14 i Redovisning för förvaltningen av Allmänna arvsfonden 2019.

Åtgärder: Arvsfondsavdelningen på Kammarkollegiet kommer att fortsätta undersöka redovisningstekniska möjligheter för hanteringen av intäkterna från influtna arvsmedel. Ambitionen är att den ska kunna ge en tillförlitlig bild av influtna medel till fonden, samtidigt som den också uppfyller BFNAR 2012:1 Årsredovisning och koncernredovisnings (K3) krav för intäktsredovisning. Arvsfondsavdelningen har under 2020 även tagit fram en rutinbeskrivning för att redovisa intäkterna.

Patent- och registreringsverket

Grund för uttalande med reservation: Patent- och registreringsverket har inte redovisat ersättning till ledande befattningshavare samt deras uppdrag i årsredovisningen 2019 i enlighet med 7 kap. 2 § förordning om årsredovisning och budgetunderlag (2000:605).

Åtgärder: Patent- och registreringsverket har informerat regeringen om att myndigheten kommer vidta nödvändiga åtgärder med anledning av Riksrevisionens reservation.

Riksarkivet

Grund för uttalande med reservation: Riksarkivet har inte redovisat balansposten Räntekontokredit i RGK i årsredovisningen 2019, som krävs enligt 4 kapitlet 2 § förordningen (2000:65) om årsredovisning och budgetunderlag. Posten uppgår per 2019-12-31 till 60 116 000 kronor.

Åtgärder: Riksarkivet arbetar med att stärka den interna styrningen och kontrollen genom att förbättra rutinerna för kvalitetssäkring och utöka dokumentationen kring årsredovisningen. Tidplan för kommande årsredovisning har fått en större detaljeringsnivå och därtill en tydligare ansvarsfördelning.

Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten

Grund för uttalande med reservation: Årsredovisningen för Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten har lämnats till regeringen den 25 februari 2020. Enligt 2 kap. 1 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag ska myndigheten senast den 22 februari lämna en årsredovisning till regeringen. Årsredovisningen är därmed inte avlämnad i enlighet med förordningens villkor.

Åtgärder: Statens inspektion för försvarsunderrättelseverksamheten har uppgett att de kommer att lämna in årsredovisningen i tid i fortsättningen.

Universitetskanslersämbetet

Grund för uttalande med reservation: Universitetskanslersämbetet har i årsredovisningen för 2019 inte redovisat någon fördelning av myndighetens totala intäkter och kostnader enligt 3 kapitlet 2 § förordningen (2000:605) om årsredovisning och budgetunderlag.

Åtgärder: Universitetskanslersämbetet kommer att redovisa intäkt- och kostnadsfördelningen per verksamhetsgren i årsredovisningen för 2020.

Modificeringar som rör befogenhetsöverträdelser

Brottsförebyggande rådet

Grund för uttalande med reservation: Brottsförebyggande rådet har utan stöd i lag eller förordning betalat ut bidrag från anslag UO 4 1:7 ap.2 Nationellt centrum mot våldsbejakande extremism. De utbetalade bidragen uppgår till 5 229 000 kronor. Av anslagsvillkoret framgår att anslaget enbart får användas för utgifter för verksamheten.

Åtgärder: Brottsförebyggande rådet har uppgett att de inte kommer betala ut något mer bidrag från UO 4 1:7 ap.2 Nationellt centrum mot våldsbejakande extremism. Myndigheten arbetar med att ta fram förslag till en ny anslagskonstruktion.

Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige

Grund för uttalande med reservation: Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige har överskridit det av regeringen beslutade slutåret 2021 om beställningsbemyndigandet för Fonden för europeiskt bistånd för dem som har det sämst ställt (Fead), genom att ingå åtaganden för år 2022 för anslag UO 9 4:7 ap 2 med 573 000 kronor och för ap 6 med 105 000 kronor.

Åtgärder: Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige har lämnat en formell begäran att beställningsbemyndigandet för anslag UO 9 4:7 ap 2 och ap 6 förlängs till 2022. Rådet för Europeiska socialfonden i Sverige planerar också för kompetenshöjande åtgärder vad avser beställningsbemyndiganden och anslag så att risken för liknande misstag minskar i framtiden.

Länsstyrelsen i Västernorrlands län

Grund för uttalande med reservation: Länsstyrelsen i Västernorrlands län har överskridit det av regeringen beslutade slutåret 2021 avseende beställningsbemyndigandet för anslag UO 19 1:1 ap 18 Regionala tillväxtåtgärder genom att ingå åtaganden på 1 185 000 kronor för år 2022. Dessa åtaganden framgår inte av bemyndiganderedovisningen i årsredovisningen.

Åtgärder: Länsstyrelsen i Västernorrlands län har utrett hur överskridandet kunnat ske och tagit fram en rutinbeskrivning med tydligare avstämningsspunkt kring påtalat överskridande. Regeringen har justerat slutår för anslaget beställningsbemyndigande till 2024.

Nationalmuseum

Grund för uttalande med reservation: Nationalmuseum har under ett stort antal dagar under året överskridit av regeringen beslutad räntekontokredit. Överskridandet har som mest uppgått till 14,3 miljoner kronor.

Åtgärder: Nationalmuseum har äskat, och fått tilldelat, en högre anslagskredit. Nationalmuseum har i regleringsbrevet för 2020 även fått ett särskilt uppdrag som innebär att Nationalmuseum ska vidta åtgärder för att säkerställa en betryggande intern styrning och kontroll, med syfte att förbättra den finansiella kontrollen och redovisningen.

Riksarkivet

Grund för uttalande med reservation: Riksarkivet har redovisat ett ackumulerat underskott för avgiftsområdet Digitaliseringstjänster om 23 863 kronor per den 31 december 2019. Det ekonomiska målet för Digitaliseringstjänster är full kostnadstäckning enligt 5 § avgiftsförordningen (1992:191). Enligt Ekonomistyrningsverkets föreskrifter till 5 § avgiftsförordningen (1992:191) ska avgifterna beräknas så att intäkterna på ett eller några års sikt täcker samtliga kostnader. Riksarkivet har under flera års tid byggt upp det ackumulerade underskottet vilket avviker från det ekonomiska målet om full kostnadstäckning.

Åtgärder: Riksarkivet har äskat om ökade anslagsmedel för att lösa underskottet alternativt att få ett ändrat ekonomiskt mål för Digitaliseringstjänster.

Strålsäkerhetsmyndigheten

Grund för uttalande med reservation: Strålsäkerhetsmyndigheten har överskridit ramen för beställningsbemyndigandet gällande anslag UO 6, 3:1 ap.2 Forskning (ram). Bemyndiganderamen uppgår till 70 000 000 kronor medan utestående åtaganden enligt årsredovisningen uppgår till 83 959 000 kronor. Strålsäkerhetsmyndigheten har även överskridit det av regeringen beslutade slutåret (2023) avseende beställningsbemyndigandet för samma anslag genom att ingå åtaganden på 375 000 kronor för år 2024.

Åtgärder: Strålsäkerhetsmyndigheten har upprättat en åtgärdsplan med aktiviteter som ska säkerställa att de inte överskrider ramen för beställningsbemyndigandet i framtiden.